

EDUSKUNNAN VASTAUS 89/2010 vp

Hallituksen esitys laeiksi kuluttajansuojalain muuttamisesta ja eräiden luotonantajien rekisteröinnistä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi kuluttajansuojalain muuttamisesta ja eräiden luotonantajien rekisteröinnistä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 24/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 10/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa uuden lainsäädännön vaikutusta niin sanottuja pikaluottoja tarjoavien yritysten toimintaan ja ryhtyy tarvittaessa lisätoimiin näiden luottojen aiheuttamien sosiaalisten ongelmien vähentämiseksi.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kuluttajansuojalain (38/1978) 11 luku sekä
muutetaan 6 a luvun 12 § sekä 7 luku, sellaisena kuin niistä on 6 a luvun 12 § laissa 29/2005, seuraavasti:

6 a luku

Rahoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden etämyynti

12 §

Peruuttamisoikeus

Kuluttajalla on oikeus peruuttaa sopimus ilmoittamalla siitä elinkeinonharjoittajalle 14 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä tai siitä myöhemmästä ajankohdasta, jona kuluttaja

on saanut ennakkotiedot ja sopimusehdot pysyvällä tavalla.

Mitä 1 momentissa ja 14—16 §:ssä säädetään sopimuksen peruuttamisesta, ei sovelleta kuluttajaluottoihin eikä vakuutuksiin. Kuluttajaluottoihin ei sovelleta myöskään, mitä 13 §:n 1 momentissa säädetään. Kuluttajan oikeudesta peruuttaa kuluttajaluottosopimus ja maksaa kuluttajaluotto ennenaikaisesti säädetään 7 luvussa. Vakuutusentottajan oikeudesta peruuttaa ja irtisanoa vakuutus sopimus säädetään vakuutus sopimus laissa (543/1994).

Sen estämättä mitä 2 momentissa säädetään, 1 momenttia, 14—16 §:ää ja 13 §:n 1 momenttia sovelletaan panttilainauslaitoksen myöntämiin luottoihin.

7 luku

Kuluttajaluotot

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä luvussa säädetään kuluttajaluotoista. *Kuluttajaluotolla* tarkoitetaan luottoa, jonka elinkeinonharjoittaja (*luotonantaja*) sopimuksen mukaan myöntää tai lupaa myöntää kuluttajalle lainana, maksunlykkäyksenä tai muuna vastaavana taloudellisena järjestelyinä.

Tämän luvun säännöksiä sovellettaessa kuluttajaluottoon rinnastetaan vuokra- tai muu sellainen sopimus, jonka nojalla tavara luovutetaan kuluttajan hallintaan ja jonka ehtojen mukaan tavaran käteishinta ja luottokustannukset tulevat suoritetuiksi vuokratuella tai jonka ehtojen mukaan kuluttaja voi muutoin tulla tavaran omistajaksi sopimuksen päätyttyä.

Jatkuvan luoton käyttöön oikeuttavaan tunnisteeseen rinnastetaan 40 §:n säännöksiä sovellettaessa tunniste, joka oikeuttaa tilin taikka muun rahoituspalvelun tai rahoitusvälineen käyttöön. Luotonantajaa koskevia säännöksiä sovelletaan tällöin elinkeinonharjoittajaan, joka on tehnyt kuluttajan kanssa tunnistetta koskevan sopimuksen.

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta:

- 1) kuluttajaluottoon, josta ei peritä korkoa tai muita maksuja;
- 2) sellaiseen sopimukseen perustuvaan luottoon, jonka mukaan kuluttajalla on oikeus maksaa jatkuvasti toimitettavan hyödykkeen hinta maksuerissä sopimuksen voimassaoloaikana;
- 3) panttilainauslaitoksen myöntämään luottoon;
- 4) sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) nojalla myönnettävään luottoon.

2 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset käyttelytiliihin liittyvissä luotoissa sekä maksujärjestelysopimuksissa

Sellaiseen käyttelytiliin liittyvään kuluttajaluottoon, jota koskevien sopimusehtojen mukaan luottoaika on enintään kolme kuukautta tai luotto on maksettava takaisin vaadittaessa, ei sovelleta 3 §:ää, 8 §:n 1 momentin 3—5 kohtaa eikä 3 momenttia, 9—12 §:ää, 13 §:n 2 momentin 2 kohtaa, 17, 18, 20—23 §:ää, 24 §:n 2—4 momenttia, 25, 27—32, 36—39 eikä 47 §:ää.

Vain 5—7, 47, 50 ja 51 §:ää sovelletaan kuluttajaluottoon, jonka luotonantaja myöntää sallimalla käyttelytilin saldon tai luottorajan ylityksen ilman, että siitä on nimenomaisesti sovittu osapuolten välillä.

Kuluttajan maksuvaikeuksien johdosta tehtävään maksujärjestelysopimukseen, joka ei ole ehdoiltaan kuluttajan kannalta epäedullisempi kuin alkuperäinen luottosopimus, ei sovelleta 9—12 §:ää.

3 §

Säännösten soveltamisen rajoitukset eräissä muissa tapauksissa

Tämän luvun 9—11 §:ää, 13 §:n 2 momentin 3 kohtaa sekä 14 ja 17 §:ää ei sovelleta kuluttajaluottoon, jossa luottoaika on enintään kolme kuukautta, josta ei peritä korkoa ja josta perittävät muut luottokustannukset todelliseksi vuosikoroksi muunnettuna eivät ylitä korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua määrää. Jatkuvaan luottoon sovelletaan kuitenkin 14 ja 17 §:ää.

Tämän luvun 15 ja 16 §:ää ei sovelleta hyödykesidonnaiseen kertaluottoon. Tämän luvun 20, 21 ja 28 §:ää ei sovelleta asuntoluottoon, paitsi tarjottaessa tällaista luottoa etämyynnissä tai kotimyynnissä.

Tämän luvun 18 ja 39 §:ää sovelletaan ainoastaan hyödykesidonnaiseen luottoon ja 36—38 §:ää ainoastaan tavaran hankkimiseksi myönnettävään hyödykesidonnaiseen luottoon.

4 §

Suhde maksupalvelulakiin

Maksupalvelulain (290/2010) soveltamisalaan kuuluviin luottosopimuksiin ei sovelleta tämän luvun 24, 30, 31 eikä 40 §:ää.

Maksupalvelulaissa tarkoitetun maksuvälineen käytön estämiseen sovelletaan tämän luvun 32 §:n sijasta maksupalvelulain 57 §:ää.

5 §

Pakottavuus

Sopimusehto, joka poikkeaa tämän luvun säännöksistä kuluttajan vahingoksi, on mitätön.

6 §

Luottokustannukset ja todellinen vuosikorko

Luottokustannuksilla tarkoitetaan tässä luvussa luotonantajan tiedossa olevien, kuluttajaluottosuhteen johdosta kuluttajan maksettavaksi tulevien korkojen, kulujen ja muiden maksujen yhteismäärää; luottokustannuksiin luetaan myös luottosopimukseen liittyvien vakuutusten ja muiden lisäpalveluiden kustannukset, jos lisäpalvelua koskevan sopimuksen tekeminen on edellytyksenä luoton saamiseksi markkinoiduin ehdoin.

Luottokustannuksiin ei lueta:

1) asuntoluotoissa vakuuden arvon turvaamiseksi vaaditun vakuutuksen kustannuksia;

2) luoton hoitamiseen käytettävästä tilistä perittäviä kustannuksia, jos tilin avaaminen on vapaaehtoista ja kustannukset on sopimuksessa eritelty;

3) kuluttajan mahdollisen sopimusrikkomuksen johdosta maksettavaksi tulevia maksuja;

4) notaarikuluja.

Todellisella vuosikorolla tarkoitetaan tässä luvussa korkoprosenttia, joka saadaan laskemalla luottokustannukset vuosikorkona luoton määrälle lyhennykset huomioon ottaen. Todellisen vuosikoron laskemistavasta ja laskennassa käytettävistä oletuksista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

7 §

Muut määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *jatkuvalle luotolla* kuluttajaluottoa, joka on ennalta sovittuun luottorajaan asti jatkuvasti kuluttajan käytettävissä ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä;

2) *kertaluotolla* muuta kuluttajaluottoa kuin jatkuvaa luottoa;

3) *hyödykesidonnaisella luotolla* kulutushyödykkeen hankkimista varten myönnettävää kuluttajaluottoa, jonka antajana on myyjä tai palveluksen suorittaja itse taikka muu elinkeinonharjoittaja myyjän tai palveluksen suorittajan kanssa tekemänsä sopimuksen tai muun kuluttajien luottottamista koskevan järjestelyn perusteella;

4) *asuntoluotolla* kuluttajaluottoa, joka myönnetään asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavien yhteisösuuksien tai asuinkiinteistön hankkimiseksi tai sellaisen asuinrakennuksen hankkimiseksi, joka sijaitsee kiinteistöä koskevan käyttöoikeuden nojalla hallitulla alueella, taikka asuinhuoneiston, asuinkiinteistön tai asuinrakennuksen peruskorjauksen tekemiseksi ja jonka vakuudeksi annetaan asuinhuoneiston hallintaan oikeuttavat yhteisöosuudet, asuinkiinteistö tai kiinteistöä koskeva käyttöoikeus;

5) *osamaksukaupalla* sellaista tavaran kauppaa, jota koskevan sopimuksen mukaan hinta suoritetaan maksuerissä, joista yksi tai useampi eräännyy sen jälkeen, kun tavara on luovutettu kuluttajalle (*ostaja*), ja jossa elinkeinonharjoittaja (*myyjä*) on pidättänyt itselleen joko oikeuden tavaran takaisin ottamiseen, jos ostaja laininlyö hänelle sopimuksesta johtuvan velvollisuuden täyttämisen, taikka omistusoikeuden tavaraan siihen asti, kun joko koko hinta tai ainakin määrätty osa niistäkin maksueristä, jotka eräännyvät tavaran luovuttamisen jälkeen, on suoritettu;

6) *luotonvälittäjällä* muuta elinkeinonharjoittajaa kuin luotonantajaa, joka esittelee tai tarjoaa kuluttajille luottosopimuksia taikka muutoin avustaa kuluttajia luottosopimuksen teke-

misessä tai tekee luotonantajan puolesta luottosopimuksia kuluttajan kanssa;

7) *tietojen antamisella pysyvällä tavalla* tietojen antamista kuluttajalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina.

Tiedonantovelvollisuudet

8 §

Kuluttajaluoton mainonnassa annettavat tiedot

Kuluttajaluoton mainonnassa on ilmoitettava luoton todellinen vuosikorko, jos mainonnasta ilmenee luoton korko tai muu luotosta perittäviä kustannuksia kuvaava luku taikka muu luottosopimuksen ehtoja koskeva tieto. Lisäksi mainonnasta on tällöin käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- 1) luoton korko ja muut luottokustannukset;
- 2) luoton määrä tai luottoraja;
- 3) luottosopimuksen kesto;
- 4) hyödykkeen käteishinta ja mahdollinen käsiraha, jos kyse on tietyn hyödykkeen oston rahoittamiseksi mainostetusta luotosta;
- 5) luoton ja luottokustannusten yhteismäärä ja maksuerien määrä.

Todellisen vuosikoron ja muiden 1 momentissa mainittujen tietojen on vastattava luotonantajan tavanomaisesti tarjoamia luottoehtoja.

Jos luoton saamisen edellytyksenä mainostetuun ehdoin on, että kuluttaja tekee vakuutusta tai muuta lisäpalvelua koskevan sopimuksen, eikä tällaisesta lisäpalvelusta aiheutuvia kustannuksia voida ennakolta määrittää, mainonnassa on ilmoitettava tällaisesta edellytyksestä yhdessä luoton todellisen vuosikoron kanssa.

9 §

Ennen luottosopimuksen tekemistä annettavat tiedot

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään tiedonantovelvoitteista, luotonantajan ja luotonvälittäjän on hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä annettava kuluttajalle pysyvällä

tavalla ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomaketta käyttäen tiedot seuraavista seikoista:

- 1) luotonantaja;
- 2) tarjottava luotto, luottokustannukset ja luoton takaisinmaksu;
- 3) luototettava hyödyke;
- 4) sopimusrikkomuksen seuraamukset;
- 5) kuluttajalle lain nojalla kuuluvat oikeudet.

Asuntoluotoissa ja alle 100 euron hyödykesidonnaisissa kertaluotoissa ennakkotiedot voidaan lomakkeen sijasta antaa myös muulla pysyvällä tavalla. Ennakkotiedoista ja lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

10 §

Ennakkotiedot puhelinmyynnissä

Sen lisäksi, mitä 6 a luvun 10 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1 ja 3—6 kohdassa säädetään etämyynnissä annettavista ennakkotiedoista, luotonantajan ja luotonvälittäjän on annettava kuluttajalle puhelinmyynnissä tiedot tarjottavasta luotosta, luottokustannuksista ja luoton takaisinmaksusta sekä luototettavasta hyödykkeestä. Annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Eräitä ennakkotiedonantovelvollisuutta koskevia muita säännöksiä

Jos sopimus tehdään kuluttajan pyynnöstä puhelimitse tai muuta sellaista etäviestintä käyttäen, että ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomaketta ei voida antaa pysyvällä tavalla ennen sopimuksen tekemistä, se on annettava kuluttajalle pysyvällä tavalla viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen. Vastaavasti asuntoluotoissa ja alle 100 euron hyödykesidonnaisissa kertaluotoissa ennakkotiedot on annettava kuluttajalle viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen lomakkeella tai muulla pysyvällä tavalla, jos sopimus tehdään kuluttajan pyynnöstä puhelimitse tai muuta sellaista etä-

viestintä käyttäen, että ennakkotietoja ei voida antaa pysyvällä tavalla ennen sopimuksen tekemistä.

Kuluttajalle on lisäksi pyynnöstä ja maksutta annettava luottosopimusluonnos. Sopimusehtojen toimittamisesta etämyynnissä säädetään 6 a luvussa.

12 §

Sivutoimisia luotonvälittäjiä koskeva poikkeus

Mitä 9—11 §:ssä säädetään luotonvälittäjän velvollisuudesta antaa kuluttajalle tietoja, ei koske päätoimensa ohella luotonvälittäjänä toimivaa myyjää eikä palveluksen suorittajaa.

Luotonantajan velvollisuus menetellä vastuullisesti

13 §

Hyvä luotonantotapa

Luotonantajan on luotonannossa meneteltävä vastuullisesti.

Erityisesti edellytetään, että luotonantaja:

1) ei markkinoi luottoa siten, että markkinointi on omiaan selvästi heikentämään kuluttajan kykyä harkita luoton ottamista huolellisesti;

2) ei käytä luoton myöntämistä pääasiallisena markkinointikeinona markkinoidessaan muita kulutushyödykkeitä;

3) antaa kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä riittävät ja selkeät selvitykset sen arvioimiseksi, soveltuuko luotto kuluttajan tarpeisiin ja hänen taloudelliseen tilanteeseensa;

4) antaa kuluttajalle maksuviivästystilanteissa tietoa ja neuvoja maksuvaikkeuksien syntymisen tai syvenemisen estämiseksi ja maksukyvyttömyystilanteiden hoitamiseksi sekä suhtautuu vastuullisesti maksujärjestelyihin.

Mitä 1 momentissa ja 2 momentin 1—3 kohdassa säädetään, sovelletaan myös luotonvälittäjän. Mitä 2 momentin 3 kohdassa säädetään, ei

kuitenkaan sovelleta päätoimensa ohella luotonvälittäjänä toimivaan myyjään eikä palveluksen suorittajaan.

14 §

Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus

Luotonantajan on ennen luottosopimuksen tekemistä arvioitava, kykeneekö kuluttaja täyttämään luottosopimuksen mukaiset velvoitteensa (*kuluttajan luottokelpoisuus*). Arviointi on tehtävä riittävien tietojen perusteella ottaen huomioon luoton määrä ja muut olosuhteet.

Jos osapuolet sopivat myöhemmin luoton määrän tai luottorajan korottamisesta, luotonantajan on varmistettava kuluttajaa koskevien tietojen ajantasaisuus ja, jos luoton määrää tai luottorajaa merkittävästi korotetaan, arvioitava kuluttajan luottokelpoisuus uudelleen ennen korotuksesta sopimista.

15 §

Luotonhakijan henkilöllisyyden todentaminen

Luotonantajan on ennen kuluttajaluottosopimuksen päättämistä todennettava luottoa hakevan henkilöllisyys huolellisesti. Jos henkilöllisyys todennetaan sähköisesti, luotonantajan on käytettävä tunnistusmenetelmää, joka täyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) 8 §:ssä säädetty vaatimukset.

Jos luotonantaja on jo aiemmin todentanut kuluttajan henkilöllisyyden 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, kuluttajan henkilöllisyys voidaan todentaa myös hänelle ensitunnistamisen jälkeen luodun henkilökohtaisen tunnisteiden avulla.

Asiakkaan tuntemisesta on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa (503/2008) säädetään.

16 §

Velvollisuus säilyttää todentamista koskevat tiedot

Jos rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetusta laista ei muuta johdu, luotonantajan on säilytettävä tiedot, joiden perusteella luottoa hakeneen kuluttajan henkilöllisyys on todennettu, viiden vuoden ajan siitä, kun luotto on kokonaisuudessaan erääntynyt maksettavaksi. Luottosopimusta koskevan erimielisyyden synnyttyä todentamista koskevat tiedot on kuitenkin säilytettävä siihen saakka, kunnes asia on sovittu tai ratkaistu.

Luottosopimuksen tekeminen ja varojen luovuttaminen

17 §

Luottosopimuksen tekeminen

Kuluttajaluottosopimus on tehtävä kirjallisesti ja kuluttajalle on annettava kappale sopimusta. Sopimus voidaan tehdä myös sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa sopimuksen muuttumattomana.

Kuluttajaluottosopimuksessa on mainittava:

- 1) tiedot luottosopimuksen osapuolista;
- 2) tiedot 9 §:ssä tarkoitetuista seikoista;
- 3) sopimuksen muut ehdot;
- 4) tiedot peruuttamisoikeuden käyttämisen edellytyksistä;
- 5) tiedot luottosopimuksen irtisanomisesta ja muusta päättämisestä;
- 6) tiedot oikeussuojakeinoista ja valvontaviranomaisesta.

Sopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Kuluttajalta ei saa luottosuhteen perusteella periä korkoa tai maksuja, josta ei ole sovittu 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa.

18 §

Kielto ottaa kuluttajalta juokseva sitoumus

Kuluttajaluottoon perustuvasta saatavasta ei saa ottaa kuluttajan vekselisitoumusta eikä muuta sitoumusta, jonka luovutus tai panttaus rajoittaa kuluttajan oikeutta tehdä kaupan tai palvelussopimuksen johdosta väitteitä sitoumuksen vilpittömässä mielessä haltuunsa saanutta kohtaan. Tällaista sitoumusta ei myöskään saa ottaa henkilöltä, joka elää kuluttajan kanssa yhteisessä taloudessa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske pankin asettamaa omaa vekseliä.

Joka 1 momentin vastaisesti ottaa vekselin tai juoksevan sitoumuksen, ei saa vedota siihen. Velallisen oikeudesta esittää väitteitä siirronsaajaa kohtaan säädetään erikseen.

19 §

Varojen luovuttamisaikaa koskeva rajoitus

Jos kuluttajaluottoa haetaan ja se myönnetään kello 23:n ja 7:n välisenä aikana, luottosopimuksen nojalla myönnettävät varat saa suorittaa kuluttajalle vasta kello 7:n jälkeen. Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta jatkuvan luoton luottorajan nostamiseen.

Luottosopimuksen peruuttaminen

20 §

Peruuttamisoikeus

Kuluttajalla on oikeus peruuttaa kuluttajaluottosopimus ilmoittamalla siitä luotonantajalle pysyvällä tavalla 14 päivän kuluessa sopimuksen tekemisestä tai siitä myöhäisemmästä ajankohdasta, jona kuluttaja on saanut 17 tai 45 §:n mukaiset tiedot sisältävän kappaleen luottosopimuksesta kirjallisesti tai sähköisesti.

Jos kuluttaja peruuttaa sopimuksen, häneltä saa vaatia korvauksena luoton koron ajalta, jonka luotto on ollut hänen käytettävissään. Jos luotonantaja on maksanut viranomaisille luottosopimuksen tekemisen johdosta maksuja eikä

tällaisia maksuja peruuttamistapauksessa palauteta, luotonantajalla on oikeus saada korvaus kuluttajalta myös tällaisista maksuista. Korkoa tai maksuja ei saa kuitenkaan vaatia, jos maksuvelvollisuudesta tai koron ja maksujen määrästä taikka, jos koron määrää ei voida ennakolta ilmoittaa, sen määräytymisen perusteista ei ole ilmoitettu kuluttajalle ennakolta.

Kuluttajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen lähettämisestä palautettava luotonantajalle luottosopimuksen nojalla saamansa varat sekä suoritettava 2 momentin mukaiset korvaukset uhalla, että peruuttaminen muutoin raukeaa. Kuluttaja saa kuitenkin pidättäytyä täyttämästä omaa maksuvelvollisuuttaan, kunnes luotonantaja täyttää oman vastaavan velvollisuutensa.

21 §

Liitännäissopimuksen sitomattomuus

Kuluttajaluottosopimukseen liittyvä muu sopimus ei sido kuluttajaa tämän peruuttaessa luottosopimuksen, jos luotonantaja tarjoaa myös liitännäissopimuspalvelun. Liitännäissopimus ei sido kuluttajaa myöskään silloin, jos kolmas tarjoaa liitännäissopimuspalvelun luotonantajan ja kolmannen välisen sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella.

Jos kuluttaja haluaa pitää liitännäissopimuksen voimassa luottosopimuksen peruuttamisesta huolimatta, hänen on ilmoitettava tästä luotonantajalle 30 päivän kuluessa peruuttamisilmoituksen lähettämisestä.

22 §

Etämyyntiä ja kotimyyntiä koskevia erityissäännöksiä

Sen sijaan mitä 20 §:n 2 momentissa säädetään korvauksesta, luotonantajalla on oikeus vaatia korvauksena luoton todellinen vuosikorko ajalta, jonka luotto on ollut kuluttajan

käytettävissä, jos kuluttaja etämyynnissä peruuttaa:

1) asuntoluottosopimuksen tai luottosopimuksen, jonka vakuutena on asuinkiinteistöön vahvistettu kiinnitys tai asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 2 §:ssä tarkoitetun asunto-osakeyhtiön tai muun yhtiön osakkeet tai niihin rinnastettavat yhteisöosuudet tai asumisoikeus taikka edellä lueteltuihin rinnastettava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva vastaava vakuus;

2) luottosopimuksen, joka on määrältään alle 200 euroa tai yli 75 000 euroa;

3) luottosopimuksen, joka liittyy käyttötiliin ja jonka ehtojen mukaan luottoaika on enintään yksi kuukausi;

4) luottosopimuksen, jonka ehtojen mukaan luottoaika on enintään kolme kuukautta, josta ei peritä korkoa ja josta perittävät muut luottokustannukset todelliseksi vuosikoroksi muunnettuna eivät ylitä korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun koron määrää;

5) luottosopimuksen, jolla työnantaja myöntää työntekijälleen sivutoimisesti luottoa korotta tai todellisella vuosikorolla, joka alittaa markkinoilla vallitsevan korkotason;

6) luottosopimuksen, jolla sijoituspalveluyritys tai luottolaitos myöntää asiakkaalleen luottoa sijoituspalvelun toteuttamiseksi.

Luotonantajan on 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen saatuaan palautettava kuluttajalle kaikki sopimuksen perusteella saamansa suoritukset. Palautettavista suorituksista voidaan kuitenkin vähentää luoton todellisen vuosikoron määrän.

Kuluttajan on viivytyksettä ja viimeistään 30 päivän kuluttua peruuttamisilmoituksen lähettämisestä palautettava luotonantajalle luottosopimuksen nojalla saamansa varat uhalla, että peruuttaminen muutoin raukeaa. Kuluttaja saa kuitenkin pidättäytyä täyttämästä omaa palauttamisvelvollisuuttaan, kunnes luotonantaja täyttää oman vastaavan velvollisuutensa.

Kuluttajan oikeudesta peruuttaa 1 momentissa tarkoitettu luottosopimus kotimyyynnissä säädetään 6 luvussa.

Kuluttajan oikeus saada tietoja luottosopimuksen kuluissa

23 §

Kuluttajan oikeus saada pyynnöstä lyhennystaulukko

Jos kuluttajaluottosopimus on tehty määräjaksiksi ja sen ehtojen mukaan velkaa lyhennetään erissä, luotonantajan on sopimussuhteen kuluissa annettava kuluttajalle maksutta lyhennystaulukko aina, kun tämä sitä pyytää. Luotonantajalla on kuitenkin oikeus saada kohtuullinen korvaus lyhennystaulukon antamisesta aiheutuvista kustannuksista, jos kyse on asuntoluotosta ja kuluttaja pyytää lyhennystaulukkoa useammin kuin kerran vuodessa.

Lyhennystaulukosta on käytävä ilmi suoritettavat maksut sekä maksukaudet ja -ehdot. Kukin maksuerä on eriteltävä siten, että siitä käy ilmi erikseen pääoman lyhennys, suoritettava korko ja muut maksut. Jos koron määrä tai muut maksut voivat luottosopimuksen ehtojen mukaan muuttua, taulukossa on mainittava lisäksi, että sen sisältämät tiedot ovat voimassa vain siihen asti, kun tällaisia muutoksia luottosopimuksen mukaisesti tehdään.

24 §

Koron ja maksujen muutokset

Kuluttajaluottosopimuksen ehdoissa voidaan sopia, että luotosta maksettava korko muuttuu sopimuksessa yksilöidyn viitekoron muutosten mukaisesti. Sovellettavan viitekoron on oltava julkisesti saatavilla ja perustuttava luotonantajan yksipuolisesta määräysvallasta riippumattomiin tekijöihin. Koron muutokset on toteutettava tasapuolisesti ja kuluttajia syrjimättömällä tavalla.

Kuluttajalle on ilmoitettava koron muutoksista pysyvällä tavalla. Muutoksesta ilmoitettaessa on mainittava myös maksuerän suuruus koron muuttumisen jälkeen ja, jos erien lukumäärä tai maksuvälit muuttuvat, niitä koskevat ajan-

tasaiset tiedot. Asuntoluotoissa kuluttajalle on erien lukumäärän sijaan annettava viimeistä maksupäivää koskeva ajantasainen tieto.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut tiedot on annettava kuluttajalle ennen muutoksen voimaantuloa. Jos uutta viitekorkoa koskevat tiedot julkistetaan asianmukaisesti ja ne ovat saatavilla myös luotonantajan toimitiloissa, tiedot voidaan kuitenkin antaa kuluttajalle sopimuksessa sovituin määräajoin, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Luottosopimuksen johdosta perittäviä maksuja voidaan muuttaa vain sopimuksessa yksilöidyn perusteiden mukaisesti. Maksujen muutoksista ilmoittamiseen sovelletaan, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään koron muutoksista.

25 §

Tiedonantovelvollisuus luottosopimuksen siirtymisestä

Jos luottosopimuksen mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse luottosopimus siirretään kolmannelle osapuolelle, siirrosta on ilmoitettava kuluttajalle. Ilmoitusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos alkuperäinen luotonantaja siirron jälkeen toimii uuden luotonantajan edustajana suhteessa kuluttajaan.

Se, jolle kuluttajaluottosopimuksesta johtuvat luotonantajan oikeudet ovat siirtyneet, rinnastetaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa luotonantajaan.

Luoton takaisinmaksu ja luottosopimuksen päätyminen

26 §

Suorituksen kohdentaminen

Kuluttajalla on oikeus määrätä, mitä useamista saman luotonantajan saatavista hänen suorituksellaan lyhennetään.

27 §

Kuluttajan oikeus maksaa kuluttajaluotto ennen sen erääntymistä

Kuluttajalla on oikeus maksaa kuluttajaluotto tai sen osa ennen luoton erääntymistä.

Jos kuluttaja maksaa luoton tai sen osan ennaikaisesti, on jäljellä olevasta luotonantajan saatavasta vähennettävä se osa luottokustannuksista, joka kohdistuu käyttämättä jäävään luottoaikaan. Luotonantaja saa kuitenkin periä kokonaisuudessaan luottosopimuksessa yksilöidyt, kyseisen luoton perustamiseen liittyvistä toimista aiheutuneet todelliset kulut.

28 §

Luotonantajan oikeus saada korvaus ennaikaisesta takaisinmaksusta

Luotonantajalla on oikeus saada korvaus kuluttajalta tämän maksaessa luoton tai sen osan ennaikaisesti, jos luoton korkoa ei ole sidottu viitekorkoon (*kiinteä korko*).

Korvaus ei saa määrältään ylittää yhtä prosenttia takaisinmaksetun luoton määrästä tai, jos ennaikaisen takaisinmaksun hetkellä luottosopimuksen päättymiseen on vähemmän kuin yksi vuosi, puolta prosenttia takaisinmaksetun luoton määrästä. Korvauksena saa kuitenkin enintään periä koron määrän ennaikaisen takaisinmaksun ja luottosopimuksen päättymisen väliseltä ajanjaksolta.

Oikeutta saada korvausta ei kuitenkaan ole, jos:

- 1) luottoa on maksettu takaisin ennaikaisesti viimeksi kuluneen vuoden aikana enintään 10 000 euroa;
- 2) takaisinmaksu suoritetaan lainaturvavakuutuksen nojalla; tai
- 3) takaisinmaksettava luotto perustuu käyttöliisiin liittyvään luottosopimukseen.

29 §

Korvausoikeus asuntoluotoissa

Luotonantaja saa periä korvauksen asunto-luoton ennaikaisesta maksamisesta, jos luottoa on myönnetty yli 20 000 euroa ja luoton korko on kiinteä tai viitekoron määräytymisjakso on vähintään kolme vuotta.

Korvauksena luotonantaja saa periä enintään korkotason alenemisesta johtuvan tappion jäljellä olevalta kiinteäkorkoiselta luottojaksolta tai viitekoron määräytymisjaksolta. Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä tappion laskentamenetelmästä.

30 §

Jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen irtisanominen

Kuluttaja saa milloin tahansa sopimus-suhteen aikana irtisanoa jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen heti päättyväksi, jolleivät osapuolet ole sopineet irtisanomisajasta. Kuluttajan noudatettavaa irtisanomisaikaa ei saa sopia kuukautta pitemmäksi.

Luotonantaja saa irtisanoa jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen luottosopimuksessa sovituin ehdoin. Luotonantajan noudatettavaa irtisanomisaikaa ei saa sopia kahta kuukautta lyhyemmäksi. Irtisanomisilmoitus on toimitettava kuluttajalle pysyvällä tavalla.

31 §

Irtisanomistilanteessa perittävät kulut

Luotonantaja ei saa periä kuluttajalta maksua jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen irtisanomisesta. Kuluttajan on maksettava luottosopimuksesta säännöllisesti perittävät kulut vain siltä osin kuin ne kohdistuvat irtisanomisen voimaantuloa edeltävään aikaan. Jos kuluttaja on maksanut tällaisia kuluja ennakolta, luotonantajan on palautettava ne siltä osin kuin ne kohdistuvat irtisanomisen voimaantulon jälkeiseen aikaan.

32 §

*Luotonantajan oikeus lakkauttaa kuluttajan
oikeus käyttää jatkuvaa luottoa*

Luottosopimuksen ehtoissa voidaan määrätä, että luotonantajalla on sopimuksessa mainitulla perusteella oikeus lakkauttaa kuluttajan oikeus käyttää jatkuvaa luottoa. Perusteen on oltava hyvän luotonantotavan mukainen.

Luotonantajan on ilmoitettava käyttöoikeuden lakkaamisesta ja sen syistä kuluttajalle pysyvällä tavalla etukäteen. Jos käyttöoikeuden lakkauttaminen välittömästi on välttämätöntä väärinkäytösten tai vahinkojen estämiseksi taikka rajoittamiseksi, ilmoitus voidaan tehdä viipymättä lakkauttamisen jälkeen.

Ilmoitusta ei saa tehdä, jos sen tekeminen on muualla laissa kielletty.

33 §

Kuluttajan sopimusrikkomuksen seuraamukset

Jos luotonantajalla on sopimuksen mukaan oikeus kuluttajan maksuviivästyksen tai muun sopimusrikkomuksen johdosta vaatia maksuerää, joka muuten ei ole erääntynyt, ottaa myyty tavara takaisin tai saattaa voimaan muu erityinen seuraamus, luotonantaja saa vedota sanottuun oikeuteen, jos maksu on viivästynyt vähintään kuukauden ja on edelleen suorittamatta. Jos kyseessä on kertaluotto, edellytyksenä on lisäksi, että viivästynyt määrä on vähintään kymmenen prosenttia tai, jos siihen sisältyy useampi kuin yksi maksuerä, vähintään viisi prosenttia luoton alkuperäisestä määrästä taikka käsittää luotonantajan koko jäännössaatavan. Jos kyseessä on tietyn hyödykkeen oston rahoittamiseksi myönnetty luotto, edellä tarkoitetut prosenttimäärät lasketaan luottohinnasta. Luotonantaja saa vedota edellä tarkoitettuun oikeuteen myös, jos kuluttajan muu sopimusrikkomus on olennainen.

Sen estämättä mitä 1 momentissa säädetään viivästyneen maksun määrästä, luotonantajalla on oikeus saattaa sovittu seuraamus voimaan, jos maksu on viivästynyt vähintään kuusi kuu-

kautta ja se on olennaisissa määrin edelleen suorittamatta.

34 §

Sosiaalinen suorituseste

Luotonantajalla ei ole oikeutta saattaa voimaan 33 §:ssä tarkoitettua seuraamusta, jos kysymys on maksun viivästymisestä ja viivästymisen johtuu kuluttajan sairaudesta, työttömyydestä tai muusta siihen verrattavasta hänestä riippumattomasta seikasta, paitsi jos tämä viivästyksen kesto ja muut olosuhteet huomioon ottaen olisi luotonantajalle ilmeisen kohtuuton.

35 §

Eräännyttäminen

Jos luotonantaja vaatii maksueriä, jotka muuten eivät ole erääntyneet, luotonantajan saatavaa laskettaessa näistä maksueristä on vähennettävä se osa luottokustannuksista, joka kohdistuu käyttämättä jäävään luottoaikaan. Luotonantaja saa kuitenkin periä kokonaisuudessaan luottosopimuksessa yksilöidyt, kyseisen luoton perustamiseen liittyvistä toimista aiheutuneet todelliset kulut. Käyttämättä jäävä luottoaika luetaan alkavaksi erääntymisen voimaantulosta.

Luoton erääntyminen saa tulla voimaan aikaisintaan neljän viikon tai, jos kuluttajalle on aiemmin huomautettu viivästyksestä tai muusta sopimusrikkomuksesta, aikaisintaan kahden viikon kuluttua siitä, kun erääntymistä koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty kuluttajalle. Jos kuluttaja tämän ajan kuluessa maksaa viivästyneen määrän tai oikaisee muun sopimusrikkomuksen, erääntyminen raukeaa.

36 §

Tilitys

Jos luotonantaja ottaa tavaran takaisin, hänen ja kuluttajan välillä on toimitettava tilitys.

Tilityksessä on kuluttajan hyväksi luettava tavaran arvo sitä takaisin otettaessa. Arvo mää-

rätään sen mukaan, mitä myyjälle voidaan olettaa jäävän, kun tavara myydään tarkoituksenmukaisella tavalla ja tarvittaessa kohtuullisesti kunnostettuna. Arvoa määrättäessä on otettava huomioon sopimuksessa mainittu käteishinta sekä se, kuinka kauan tavara on ollut kuluttajan hallinnassa ja miten siitä on pidetty huolta.

Luotonantajan hyväksi on luettava:

1) maksamatta oleva osa luotosta 35 §:n 1 momentin mukaisesti vähennettynä;

2) eräänntyneiden erien korot;

3) tavaran takaisin ottamisesta luotonantajalle aiheutuvat välttämättömät kulut ja maksut, jotka luotonantajan on suoritettava saadakseen tavaran haltuunsa;

4) luotonantajan saatava tavaran kunnostamisesta tai huollosta, jos luotonantajalla on sen johdosta pidätysoikeus tavaraan.

Jos tavaran arvo tilityksessä on havaittu suuremmaksi kuin se määrä, joka on luettava luotonantajan hyväksi, luotonantajalla ei ole oikeutta saada tavaraa takaisin, ellei hän suorita kuluttajalle erotusta tai, jos ulosottomies on toimittanut tavaran arvioinnin, talleta tämän haltuun sanottua erotusta. Jos tavaran arvo on pienempi kuin se määrä, joka on luettava luotonantajan hyväksi, luotonantajalla ei ole tavaran lisäksi oikeutta vaatia enempää kuin niiden välinen erotus.

Jos kuluttaja suorittaa yhdellä kertaa sen määrän, joka 3 momentin mukaan on luettava luotonantajan hyväksi, hän saa pitää tavaran. Jos kuluttaja ei ole käyttänyt tätä oikeuttaan ja luotonantaja on ottanut tavaran takaisin, ostajalla on oikeus vielä 14 päivän kuluessa lunastaa tavara suorittamalla luotonantajalle se määrä, johon tavara on arvioitu sitä takaisin otettaessa, sekä mahdollinen erotus, joka luotonantajalla on 4 momentin mukaan oikeus vaatia.

37 §

Virka-apu

Luotonantajalla on oikeus hakea virka-apua ulosottomieheltä tavaran takaisin ottamiseksi,

jos osamaksusopimus on tehty 17 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ja siinä on mainittu:

1) tiedot luottosopimuksen osapuolista;

2) tiedot luototettavasta tavarasta ja sen toimittamisesta;

3) tiedot tarjottavasta luotosta, luottokustannuksista ja luoton takaisinmaksusta;

4) sopimuksen muut ehdot;

5) tiedot peruuttamisoikeuden käyttämisen edellytyksistä;

6) tiedot luottosopimuksen irtisanomisesta ja muusta päättämisestä;

7) tiedot sopimusrikkomuksen seuraamuksista;

8) tiedot kuluttajalle lain nojalla kuuluvista oikeuksista;

9) tiedot osamaksutilityksissä toimivaltaisesta viranomaisesta;

10) tiedot oikeussuojakeinoista ja valvontaviranomaisesta.

Virka-apua on haettava tavaran sijaintipaikkakunnan taikka kuluttajan asuin- tai kotipaikan ulosottomieheltä. Hakemus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on ilmoitettava luotonantajan vaatimat 36 §:n 3 momentin mukaiset määrät. Hakemukseen on liitettävä osamaksusopimus.

Virka-apua on annettava vain, jos on ilmeistä, että luotonantajalla on 33 ja 34 §:n mukaan oikeus ottaa tavara takaisin. Virka-apua ei saa antaa, jos kuluttaja saattaa todennäköiseksi, että hänellä on tavaran myyjän sopimusrikkomuksen vuoksi oikeus pidätyä maksamasta kauppahintaa.

Osamaksusopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

38 §

Eräät muut osamaksukauppaa koskevat säännökset

Tilitykseen, virka-avun antamiseen ja tavaran ulosmittaukseen muusta kuin osamaksukauppaan perustuvasta saatavasta sovelletaan lisäksi, mitä osamaksukaupasta annetun lain (91/1966) 9 §:n 3 momentissa ja 11—19 §:ssä säädetään.

Vastuusäännökset

39 §

Luotonantajan ja myyjän tai palveluksen suorittajan yhteisvastuu

Kuluttajalla, jolla on oikeus pidäytyä maksusta taikka saada hinnan palautusta, vahingonkorvausta tai muu rahasuoritus myyjältä tai palveluksen suorittajalta tämän sopimusrikkomuksen johdosta, on tämä oikeus myös sitä luotonantajaa kohtaan, joka on rahoittanut kaupan tai palveluksen. Luotonantaja ei ole kuitenkaan velvollinen maksamaan kuluttajalle enempää kuin on tältä saanut maksuina.

Jos myyjä ottaa tavaran takaisin tai jos kauppa muutoin puretaan myyjän ja kuluttajan välisin sopimuksin, kuluttaja voi vedota takaisinotosta toimitettuun tilitykseen tai kaupan purkuun myös kaupan rahoittanutta luotonantajaa kohtaan. Kuluttajalla ei kuitenkaan ole tällaista oikeutta, jos:

1) luotonantaja on ajoissa selkeällä tavalla ilmoittanut kuluttajalle, ettei myyjällä ole takaisinotto-oikeutta tai muuta oikeutta määrätä sopimuksesta ja, jos kaupan kohteena on lain mukaan rekisteröitävä tavara, rekisteriin on merkitty omistajaksi luotonantaja; tai

2) luotonantaja voi muutoin osoittaa kuluttajan tienneen myyjän oikeuksien rajoittamisesta.

40 §

Kuluttajan vastuu luottokortin tai muun jatkuvan luoton käyttöön oikeuttavan tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä

Kuluttaja, joka on tehnyt jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen luotonantajan kanssa, vastaa luottokortin tai luoton käyttöön oikeuttavan muun tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä vain, jos:

1) hän tai muu tunnisteiden haltija on luovuttanut tunnisteiden sen käyttöön oikeudettomalle;

2) tunnisteiden katoaminen, joutuminen oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudeton käyttö johtuu hänen tai muun tunnisteiden haltijan huolimattomuudesta; taikka

3) hän tai muu tunnisteiden haltija on laiminlyönyt ilmoittaa luotonantajalle tunnisteiden katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä ilman aiheutonta viivytystä sen havaittuaan.

Kuluttaja vastaa 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä enintään 150 euroon saakka. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos hän on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Kuluttaja ei kuitenkaan vastaa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä:

1) siltä osin kuin tunnistetta on käytetty sen jälkeen, kun luotonantajalle on ilmoitettu tunnisteiden katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) jos luotonantaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että tunnisteiden haltijalla on mahdollisuus täyttää 1 momentin 3 kohdan mukainen ilmoitusvelvollisuutensa; tai

3) jos myyjä tai palveluksen suorittaja taikka se, joka näiden edustajana on ottanut vastaan tunnisteiden, ei ole asianmukaisesti varmistunut haltijan oikeudesta käyttää tunnistetta.

Kuluttaja on 3 momentin estämättä vastuussa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä, jos hän on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti.

Eryisiä luottotyyppejä koskevia säännöksiä

41 §

Ennakkotiedot

Sellaisesta käyttelytiliin liittyvästä kuluttajaluotosta, jota koskevien sopimusehtojen mukaan luottoaika on enintään kolme kuukautta tai luotto on maksettava takaisin vaadittaessa, luotonantajan ja luotonvälittäjän on sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta antaa tietoja, annettava kuluttajalle ennen luottosopimuksen tekemistä tiedot seuraavista seikoista:

1) luotonantaja;

2) tarjottava luotto, luottokustannukset ja luoton takaisinmaksu;

3) sopimusrikkomuksen seuraamukset;

4) kuluttajalle lain nojalla kuuluvat oikeudet.

Mitä 1 momentissa säädetään ennen sopimuksen tekemistä annettavista tiedoista, sovelletaan myös, jos luotonantaja tekee kuluttajan maksuvaikeuksien johdosta tämän kanssa maksujärjestelysopimuksen, joka ei ole ehdoiltaan kuluttajan kannalta epäedullisempi kuin alkuperäinen luottosopimus.

Annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

42 §

Ennakkotietojen antaminen puhelimessa

Jos kuluttaja pyytää puhelimitse, että saa välittömästi käyttöönsä 41 §:n 1 momentissa tarkoitetun luoton, kuluttajalle on annettava 6 a luvun 10 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1 ja 3—6 kohdassa säädetty tiedot sekä tiedot tarjottavasta luotosta ja sen takaisinmaksusta. Annettavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos kuluttaja puhelimitse pyytää tehtäväksi 41 §:n 2 momentissa tarkoitetun maksujärjestelysopimuksen.

43 §

Ennakkotietojen toimittaminen pysyvällä tavalla

Edellä 41 §:ssä tarkoitetut ennakkotiedot on annettava kuluttajalle hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä erityisiä luottotyyppejä koskevalla Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot-lomakkeella tai muulla pysyvällä tavalla, luotonantajan tai luotonvälittäjän valinnan mukaan. Lomakkeesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Jos sopimus tehdään kuluttajan pyynnöstä puhelimitse tai muuta sellaista etäviestintä käyttäen, että ennakkotietoja ei voida toimittaa pysyvällä tavalla ennen sopimuksen tekemistä, luotonantajan on toimitettava pysyvällä tavalla 45 §:n mukaiset tiedot viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen.

Kuluttajalle on lisäksi pyynnöstä ja maksutta annettava luottosopimusluonnos.

44 §

Sivutoimisia luotonvälittäjiä koskeva poikkeus

Mitä 41—43 §:ssä säädetään luotonvälittäjän velvollisuudesta antaa kuluttajalle tietoja, ei koske kuitenkaan päätoimensa ohella luotonvälittäjänä toimivaa myyjää tai palveluksen suorittajaa.

45 §

Käyttelytiliin liittyvät luottosopimukset

Käyttelytiliin liittyvä luottosopimus, jota koskevien sopimusehtojen mukaan luottoaika on enintään kolme kuukautta tai luotto on maksettava takaisin vaadittaessa, on tehtävä kirjallisesti ja kuluttajalle on annettava kappale sopimusta. Sopimus voidaan tehdä myös sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa sopimuksen muuttumattomana.

Sopimuksessa on mainittava tiedot seuraavista seikoista:

- 1) luottosopimuksen osapuolet;
- 2) tarjottava luotto, luottokustannukset ja luoton takaisinmaksu;
- 3) peruuttamisoikeus.

Sopimuksessa mainittavista tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Kuluttajalta ei saa luottosuhteen perusteella periä korkoa tai maksuja, joista ei ole sovittu 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

46 §

Tiedonantovelvollisuus käyttelytiliin liittyvän luottosopimuksen voimassaoloaikana

Luotonantajan on säännöllisesti pysyvällä tavalla toimitetun tiliotteen avulla annettava kuluttajalle seuraavat tiedot käyttelytiliin liittyvän luoton käytöstä:

- 1) ajanjakso, jota tiliote koskee;
- 2) tilitapahtumat päivämäärineen;
- 3) edeltävän tiliotteen loppusaldo ja päivämäärä;

- 4) uusi saldo;
- 5) kuluttajan luotonantajalle suorittamien maksujen määrä ja päivämäärät;
- 6) korko ja mahdollisesti perityt muut maksut;
- 7) vähimmäismäärä, joka kuluttajan on suoritettava velan lyhennyksenä.

Kuluttajalle on ilmoitettava koron ja muiden maksujen muutoksista pysyvällä tavalla ennen muutosten voimaantuloa. Jos lainakoron muutos johtuu viitekoron muutoksesta, luottosopimuksen ehdoissa voidaan sopia, että tiedot annetaan kuluttajalle 1 momentissa tarkoitettulla tiliotteella edellyttäen, että uutta viitekorkoa koskevat tiedot julkistetaan asianmukaisesti ja että ne ovat saatavilla myös luotonantajan toimitiloissa.

47 §

Käyttelytilisopimukseen liittyviä tiedonantovelvoitteita

Jos käyttelytiliin ei liity luottosopimusta, mutta käyttelytilin tarjoaja voi harkintansa mukaan joissakin tapauksissa myöntää luottoa kuluttajalle sallimalla käyttelytilin saldon ylityksen, käyttelytiliä koskevassa sopimuksessa on mainittava ylityksestä perittävä korko, koron määräytymisen perusteet ja korkoa koskevat muut ehdot sekä ylityksestä perittävät muut maksut ja ehdot, joiden mukaisesti näitä maksuja voidaan muuttaa. Lisäksi nämä tiedot on toimitettava kuluttajalle säännöllisesti pysyvällä tavalla.

Jos kuluttaja on ylittänyt käyttelytilinsä saldon huomattavasti ja ylitys on kestänyt yli kuukauden, luotonantajan on viipymättä annettava kuluttajalle pysyvällä tavalla seuraavat tiedot:

- 1) tieto tilin saldon ylityksestä;
- 2) ylityksen määrä;
- 3) perittävä korko;
- 4) sopimusrikkomuksen johdosta perittävät muut maksut.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään käyttelytilin saldon ylittämisestä, koskee myös käyttelytiliin liittyvän luottosopimuksen luottorajan ylittämistä.

Eräitä luotonvälittäjän velvollisuuksia

48 §

Valtuuksista ilmoittaminen

Luotonvälittäjän on markkinoinnissa ilmoitettava valtuuksistaan välittää kuluttajaluottoja, erityisesti siitä, toimiiko hän tietyn tai tiettyjen luotonantajien asiamiehenä vai riippumattomana luotonvälittäjänä.

49 §

Kuluttajalta perittävät maksut

Kuluttajalle on ennen luotonvälitystä koskevan sopimuksen tekemistä ilmoitettava pysyvällä tavalla palvelusta perittävästä maksusta.

Luotonvälittäjällä on oikeus saada maksu kuluttajalta vain, jos kuluttajalle on 1 momentin mukaisesti ilmoitettu maksusta ja siitä on sovittu kuluttajan kanssa kirjallisesti tai sähköisesti siten, että kuluttaja voi tallentaa ja toisintaa sopimuksen muuttumattomana.

Luotonvälittäjän on ilmoitettava maksun suuruus luotonantajalle luoton todellisen vuosikoron laskemiseksi.

Valvonta

50 §

Seuraamukset

Luotonantajaa ja luotonvälittäjää, joka rikkoo tämän luvun säännöksiä, voidaan, jos se on kuluttajansuojan kannalta tarpeellista, kieltää jatkamasta tällaista menettelyä taikka uudistamasta sitä tai siihen rinnastettavaa menettelyä. Kiellon määräämisestä ja sen tehostamisesta uhkasakolla säädetään 2 ja 3 luvussa.

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kuluttajavirasto ja sen alaisina piirihallintoviranomaisina aluehallinto-

virastot sekä myös Finanssivalvonta silloin, kun luotonantajana on Finanssivalvonnan valvottava.

Valvontaviranomaisten on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään. Viestintävirasto antaa pyynnöstä valvontaviranomaiselle 15 §:n noudattamista valvottaessa lausunnon siitä, täyttääkö luotonantajan käyttämä sähköinen henkilöllisyyden tunnistusmenetelmä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 8 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Luotonantaja ja luotonvälittäjä ovat velvollisia luovuttamaan valvontaviranomaisen nähtäväksi kuluttajaluottoja koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset asiakirjat.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan kuitenkin 13 §:n 1 momenttia ja 2 momentin 4 kohtaa, 14 §:n 2 momenttia ja 25 §:ää.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin kertaluottoa koskeviin sopimuksiin sovelletaan lisäksi 23 §:ää.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin jatkuvaa luottoa koskeviin sopimuksiin sovelletaan lisäksi 24, 30—32 ja 46 §:ää sekä 47 §:n 1 momenttia siltä osin kuin momentissa säädetään tietojen toimittamisesta kuluttajalle säännöllisesti pysyvällä tavalla, 2 momenttia sekä 3 momenttia siltä osin kuin siinä säädetään tietojen toimittamisesta kuluttajalle säännöllisesti pysyvällä tavalla ja luottorajan ylittämistilanteissa annettavista tiedoista.

Laki

eräiden luotonantajien rekisteröinnistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee elinkeinonharjoittajia, jotka myöntävät kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaluottoja.

Tämä laki ei koske:

- 1) elinkeinonharjoittajia, joita Finanssivalvonta valvoo Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n nojalla;
- 2) elinkeinonharjoittajia, jotka myöntävät kuluttajaluottoja vain myymiensä kulutushyödykkeiden oston rahoittamiseksi;
- 3) valtiota, kuntaa eikä muuta julkisyhteisöä;

- 4) toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautuneita elinkeinonharjoittajia, jotka tarjoavat tilapäisesti kuluttajaluottoja Suomessa.

2 §

Oikeus myöntää kuluttajaluottoja

Muu kuin 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu elinkeinonharjoittaja saa myöntää kuluttajaluottoja vain, jos se on rekisteröity tämän lain mukaisesti luotonantajaksi.

3 §

Luotonantajarekisteri ja rekisteri-ilmoitus

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää rekisteriä luotonantajista (*luotonantajarekisteri*).

Sen, joka aikoo tarjota kuluttajaluottoja, on tehtävä ilmoitus aluehallintovirastolle rekisteriin merkitsemistä varten. Rekisteri-ilmoituksen on sisällytettävä:

1) 7 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot;

2) selvitys 5 §:n 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä, joiden luotettavuus tulee arviotavaksi, jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö;

3) selvitys ilmoituksen tekijän, tai jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, 6 §:ssä tarkoitettujen henkilöiden koulutuksesta ja työkokemuksesta.

Ilmoituksen tekijän on aluehallintoviraston pyynnöstä toimitettava muitakin tietoja, jotka ovat tarpeen rekisteröinnin edellytysten täyttämisen arvioimiseksi.

4 §

Rekisteröinnin edellytykset

Aluehallintoviraston on rekisteröitävä ilmoituksen tekijä luotonantajaksi, jos:

1) ilmoituksen tekijällä on oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa;

2) ilmoituksen tekijä ei ole konkurssissa ja, jos hän on luonnollinen henkilö, on täysi-ikäinen eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu;

3) ilmoituksen tekijä on luotettava;

4) ilmoituksen tekijällä on sellainen luottotoiminnan tuntemus kuin harjoitetun luottotoiminnan luonteeseen ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Aluehallintovirasto voi evätä rekisteröinnin, jos olosuhteet huomioon ottaen on ilmeistä, että ilmoituksen tekijä aikoo harjoittaa kuluttajaluottojen tarjoamista toisen välikätenä.

5 §

Luotettavuus

Ilmoituksen tekijää ei pidetä 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa edellytetyllä tavalla luotettavana, jos hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan kuluttajaluottojen tarjoamista, omistamaan kuluttajaluottojen tarjoamista harjoittavaa yhteisöä tai säätiötä taikka toimimaan sen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena taikka muussa ylimmässä johdossa, taikka jos hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton toimimaan mainitunlaisessa tehtävässä.

Jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, vaatimus luotettavuudesta koskee toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, hallintoneuvoston ja siihen rinnastettavan toimielimen jäsentä ja varajäsentä, vastuunalaista yhtiömiestä sekä muuta ylimpään johtoon kuuluvaa samoin kuin sitä, jolla on suoraan tai välillisesti vähintään kymmenesosa osakeyhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänivallasta taikka vastaava omistus- tai määräämisvalta muussa yhteisössä.

6 §

Luottotoiminnan tuntemus

Jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetty vaatimus luottotoiminnan tuntemuksesta koskee ylintä johtoa. Jos ilmoituksen tekijä harjoittaa myös muuta liiketoimintaa kuin kuluttajaluottojen tarjoamista, vaatimus koskee niitä henkilöitä, jotka tosiasiallisesti vastaavat luottotoiminnasta.

7 §

Luotonantajarekisteriin merkittävät tiedot ja muutoksista ilmoittaminen

Luotonantajarekisteriin merkitään:

1) yksityisen elinkeinonharjoittajan täydellinen nimi ja henkilötunnus tai tämän puuttuessa syntymäaika sekä toiminimi, mahdollinen apu-toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste ja niiden toimipaikkojen käyntiosoite, joissa luottotoimintaa harjoitetaan;

2) oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen apu-toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste ja niiden toimipaikkojen käyntiosoite, joissa luottotoimintaa harjoitetaan;

3) niiden henkilöiden täydellinen nimi ja henkilötunnus tai tämän puuttuessa syntymäaika, joiden luotettavuus on rekisteröinti-ilmoitusta käsiteltäessä selvitetty;

4) niiden henkilöiden täydellinen nimi ja henkilötunnus tai tämän puuttuessa syntymäaika, joiden luottotoiminnan tuntemus on rekisteröinti-ilmoitusta käsiteltäessä selvitetty;

5) rekisteritunnus ja rekisteröinnin päivämäärä;

6) luotonantajalle 11 §:n 2 momentin nojalla määrätyt varoitukset sekä sellaiset kehotukset ja kiellot, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko;

7) rekisteristä poistamisen syy ja ajankohta.

Rekisteriin merkitään myös tiedot niistä, joille on määrätty 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu kielto harjoittaa kuluttajaluottojen tarjontaa ilman rekisteröintiä. Tällainen tieto sekä tieto 1 momentin 6 kohdassa mainituista sanktioista on poistettava rekisteristä viiden vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jona kielto tai muu sanktio on määrätty.

Luotonantajan on viipymättä ilmoitettava aluehallintovirastolle rekisteriin merkittyjen tietojen muutoksista. Lisäksi luotonantajan on ilmoitettava aluehallintovirastolle toimintansa lopettamisesta.

8 §

Tietojen luovuttaminen

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteristä saa luovuttaa henkilötietoja tulosteena taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta tai luovuttaa ne muutoin sähköisessä muodossa. Tieto henkilötunnuksesta saadaan kuitenkin luovuttaa tämän lain nojalla vain, jos tieto annetaan tulosteena tai teknisenä tallenteena ja jos luovutuksensaajalla on oikeus henkilötunnuksen käsittelyyn henkilötietolain (523/1999) 13 §:n tai muun lain nojalla.

9 §

Luotonantajan johdon velvoitteet

Luotonantajan tai, jos luotonantaja on oikeushenkilö, sen ylimmän johdon on huolehdittava siitä, että toiminnassa noudatetaan hyvää luotonantotapaa ja että toimintaa muutoinkin harjoitetaan lainmukaisesti. Näiden on lisäksi huolehdittava siitä, että toimintaan osallistuvilla henkilöillä on tehtävässä tarvittava riittävä ammattitaito.

10 §

Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaanti-oikeus

Tämän lain noudattamista valvoo Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Luotonantajan on salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä annettava aluehallintovirastolle valvontaa varten tarvittavat asiakirjat ja tiedot.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettu sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilöiden luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään rikosrekisterilaissa (770/1993).

11 §

Pakkokeinot

Aluehallintoviraston on kiellettävä kuluttajaluottojen tarjoaminen, jota harjoitetaan tämän lain vastaisesti ilman rekisteröintiä. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös tällaista toimintaa harjoittavan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Jos luotonantaja laiminlyö 7 §:n 3 momentissa tai 10 §:n 2 momentissa säädetyn velvollisuuden, aluehallintovirasto voi kehottaa luotonantajaa täyttämään velvollisuuden määräajassa. Jos luotonantaja laiminlyö 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden, aluehallintovirasto voi antaa luotonantajalle varoituksen. Jos laiminlyönnit ovat vakavia tai jos ne annetusta kehotuksesta tai varoituksesta huolimatta toistuvat, aluehallintovirasto voi kieltää osaksi tai kokonaan luotonantajan toiminnan määräajaksi, kuitenkin enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Aluehallintovirasto voi asettaa tässä pykälässä tarkoitetun kiellon tai kehotuksen tehosteeksi uhkasakon. Edellä 1 momentissa tarkoitettua kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeeton. Uhkasakosta säädetään muutoin uhkasakkolaissa (1113/1990).

12 §

Rekisteristä poistaminen

Aluehallintoviraston on poistettava luotonantaja luotonantajarekisteristä, jos:

- 1) luotonantaja on lopettanut toimintansa;
- 2) 4 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa säädetty rekisteröinnin edellytykset eivät enää täyty;
- 3) luotonantaja harjoittaa kuluttajaluottojen tarjoamista toisen välikätenä;
- 4) 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetty rekisteröinnin edellytys ei enää täyty eikä luotonantaja ole aluehallintoviraston kehotuksessa asetetussa määräajassa ilmoittanut uusia

henkilöitä, jotka täyttävät asetetut vaatimukset luottotoiminnan tuntemuksesta; tai

5) luotonantajan tai sen ylimmän johdon toiminnassa ilmenee vakavia tai toistuvia laiminlyöntejä ja luotonantajalle on jo aiemmin asetettu määräaikainen toimintakielto.

Aluehallintovirasto voi rekisteristä poistamisen yhteydessä antaa määräyksiä siitä, miten toiminnan lopettamisen tulee tapahtua.

13 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan ilman rekisteröintiä harjoittaa kuluttajaluottojen tarjoamista, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luotonantajarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Sitä, joka rikkoo 11 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta.

14 §

Muutoksenhaku aluehallintoviraston päätökseen

Muutoksenhausta aluehallintoviraston tekemään päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

Tässä laissa tarkoitettua päätöstä rekisteristä poistamisesta ja määräaikaisesta toimintakiellosta on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

15 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rekisteri-ilmoitus voidaan ottaa käsiteltäväksi ennen tämän lain voimaantuloa ja ilmoituksen tekijä voidaan rekisteröidä luotonantajarekisteriin tämän lain tullessa voimaan.

16 §

Siirtymäsäännökset

Se, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa tämän lain mukaan rekisteröintiä edellyttä-

vää toimintaa, saa jatkaa toimintaansa, kunnes päätös rekisteriin merkitsemisestä on tehty, jos 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteri-ilmoitus tehdään kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Laki

panttilainauslaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan panttilainauslaitoksista annetun lain (1353/1992) 14 a, 18 ja 19 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 769/1997, sekä lisätään lakiin uusi 3 a, 14 b ja 15 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 a §

Sopimusehto, jolla poiketaan tämän lain säännöksistä lainanottajan vahingoksi, on mitätön.

14 a §

Lainan mainonnassa on ilmoitettava lainan todellinen vuosikorko, jos mainonnasta ilmenee lainan korko tai muu lainasta perittäviä kustannuksia kuvaava luku taikka muu lainasopimuksen ehtoja koskeva tieto. Lisäksi mainonnasta on tällöin käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- 1) lainan korko sekä muut lainanannosta ja panttauksesta perittävät kustannukset;
- 2) lainan määrä;
- 3) lainasopimuksen kesto;
- 4) lainan ja lainakustannusten yhteismäärä.

Todellisen vuosikoron ja muiden 1 momentissa mainittujen tietojen on vastattava panttilainauslaitoksen tavanomaisesti tarjoamia lainaehtoja. Todellisen vuosikoron laskemistavasta ja laskennassa käytettävistä oletuksista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

14 b §

Panttilainauslaitoksen on lainanannossa meneteltävä vastuullisesti. Erityisesti edellytetään, että panttilainauslaitos ei markkinoi lainaa siten, että markkinointi on omiaan selvästi heikentämään lainan hakijan kykyä harkita lainan ottamista huolellisesti.

15 a §

Panttilainauslaitoksen on ennen lainasopimuksen tekemistä annettava lainan hakijalle seuraavat tiedot:

- 1) lainan määrä;
- 2) lainan korko sekä muut lainanannosta ja panttauksesta perittävät kustannukset;
- 3) milloin laina erääntyy;
- 4) muut lainaehdot;
- 5) 19 §:ään perustuva oikeus maksaa luotto enneaikaisesti ja siitä mahdollisesti perittävän korvauksen määräytyminen;
- 6) lainan todellinen vuosikorko.

Lainan hakijan pyynnöstä panttilainauslaitoksen on annettava tiedot kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla.

18 §

Antamastaan lainasta panttilainauslaitoksella on oikeus periä koron lisäksi korvaukset, jotka vastaavat lainanannosta ja panttauksesta aiheutuvia kustannuksia. Panttikuiittiin merkityä korkoa ja muita lainakustannuksia vastaavien korvausten määrää ei saa laina-aikana muuttaa lainansaajan vahingoksi.

Panttilainauslaitos ei saa etukäteen periä korkoa eikä muitakaan lainakustannuksia.

19 §

Laina-ajan on oltava enintään yksi vuosi.

Panttikuitin haltijalla on oikeus lunastaa pantti ennen lainan erääntymistä suorittamalla laina-

pääoma sekä korko ja muut sovitut lainakustannukset siltä ajalta, joka kohdistuu lainansaajan käyttämään luottoaikaan. Jokainen alkanut kuukausi laina-ajan alkamispäivästä lasketaan tällöin täydeksi kuukaudeksi.

Laina voidaan uudistaa. Uudistamisesta on tehtävä uusi panttikuiitti tai muu kirjallinen sopimus panttilainauslaitoksen ja panttikuitin haltijan välillä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

osamaksukaupasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan osamaksukaupasta annetun lain (91/1966) 2 §:n 3 momentti, 3 §:n 4 momentti, 5 §:n 4 momentti, 8 §:n 2 momentti ja 19 a §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 3 momentti, 3 §:n 4 momentti, 5 §:n 4 momentti ja 8 §:n 2 momentti laissa 386/1986 sekä 19 a § laissa 893/1972,

muutetaan 1 a, 4, 9 ja 10 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 a § laeissa 893/1972 ja 86/1993, 4 § osaksi laissa 386/1986, 9 § laeissa 386/1986, 86/1993 ja 687/2003 sekä 10 § laissa 386/1986, sekä

lisätään lakiin uusi 1 b ja 1 c § seuraavasti:

1 a §

Tämä laki ei koske sellaista osamaksukauppaa, jossa myyjänä on elinkeinonharjoittaja ja ostajana kuluttaja.

1 b §

Jos esinettä osamaksuehdoin markkinoitaessa ilmoitetaan sen hinta, on samalla ilmoitettava käteishinta, osamaksuhinta, maksuerien lukumäärä ja maksuajan pituus. Jos elinkeinonharjoittaja markkinoi esineitä erilaisin ehdoin, voidaan tiedot ilmoittaa elinkeinonharjoittajan tarjoamien tavanomaisten osamaksuehtojen mukaisena esimerkkinä.

Pelkän osamaksumahdollisuuden mainitsemista ei pidetä 1 momentissa tarkoitettuna esiinnee markkinointina osamaksuehdoin.

1 c §

Osamaksusopimus on tehtävä kirjallisesti, se on päivättävä, ja myyjän tai hänen edustajansa sekä ostajan on allekirjoitettava se. Ostajalle on annettava kappale sopimusta.

Osamaksusopimuksessa on mainittava:

- 1) tiedot sopimusosapuolista;
- 2) tiedot kaupan kohteesta ja sen toimittamisesta;
- 3) hintaa ja sen maksamista koskevat tiedot ja ehdot;

4) tiedot osamaksutilityksissä toimivaltai-
sesta viranomaisesta.

Osamaksusopimuksessa mainittavista tiedois-
ta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuk-
sella. Myyjällä ei ole oikeutta periä ostajalta
osamaksukaupan perusteella korkoa tai maksu-
ja, joista ei ole sovittu 1 momentissa tarkoitetus-
sa sopimuksessa, jollei ostajan maksuvelvolli-
suuden laiminlyöntiä koskevista tämän lain
säännöksistä muuta johdu.

Jos ostajia on useita ja ainakin yksi heistä on
kuluttaja, sopimuksen tekemisessä on noudatet-
tava, mitä kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvus-
sa säädetään.

4 §

Jos esineen arvo tilityksessä on havaittu suu-
remmaksi kuin se määrä, joka 3 §:n mukaan on
luettava myyjän hyväksi, myyjällä ei ole oikeut-
ta saada esinettä takaisin, ellei hän suorita osta-
jalle erotusta tai, milloin ulosottomies on toimit-
tanut esineen arvioinnin, talleta tämän haltuun
sanottua erotusta.

Milloin esineen arvo on pienempi kuin se
määrä, joka on luettava myyjän hyväksi, myyjäl-
lä ei ole esineen lisäksi oikeutta vaatia enempää
kuin niiden välinen erotus.

9 §

Jos sopimus on tehty 1 c §:n 1 ja 2 momentis-
sa säädetyllä tavalla, myyjällä on oikeus hakea
virka-apua esineen takaisin ottamiseksi esineen
sijaintipaikkakunnan taikka ostajan asuin- tai
kotipaikan ulosottomieheltä.

Hakemus virka-apun saamiseksi on tehtävä
kirjallisesti. Siinä on ilmoitettava, minkä verran
osamaksuhinnasta on suorittamatta, sekä, jos
myyjä vaatii korkoa, vakuutusmaksun hyvitystä
tai 3 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettua
korvausta, näiden vaatimusten määrät.
Hakemukseen on liitettävä alkuperäinen
sopimuskirja ja sen oikeaksi todistettu jäljennös.

Ulosottomiehen antamaa virka-apua koskee
soveltuvin osin, mitä ulosottokaaren (705/2007)
3 luvun 33 ja 34 §:ssä säädetään vireilletulo-
ilmoituksesta sekä ennakoilmoituksesta ja
kutsusta.

10 §

Virka-apua annetaan vain, jos on ilmeistä,
että maksu on viivästynyt 2 §:n 1 momentissa
säädetyn tavoin tai että ostaja on muuten
laiminlyönyt velvollisuuden, jonka täyttämisel-
lä on olennainen merkitys myyjälle.

Virka-apua ei saa antaa, jos ostaja saattaa
todennäköiseksi, että hänellä on myyjän sopi-
muksenvastaisen suorituksen vuoksi oikeus
pidätyä maksamasta kauppahintaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin
sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaantul-
lessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

rikoslain 30 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain (39/1889) 30 luvun 3 §, sellaisena kuin se on laissa 515/1999, seuraavasti:

30 luku

Elinkeinorikoksista

3 §

Kuluttajaluottorikos

Joka elinkeinotoiminnassa ottaa kuluttajalta tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa elävältä kuluttajaluottoon perustuvasta saatavasta

kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 18 §:ssä kielletyn vekseli- tai muun sitoumuksen taikka käyttää kuluttajasaatavan perimiseksi trattaa, on tuomittava *kuluttajaluottorikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

luottotietolain 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottotietolain (527/2007) 29 § seuraavasti:

29 §

Tiedottaminen rekisteröidylle

Luonnolliselle henkilölle, jota koskevat tiedot on ensimmäistä kertaa merkitty luottotietorekisteriin, on lähetettävä tieto rekisteröinnistä, rekisteröidyn oikeudesta tehdä oikaisuvaatimus sekä saatavan suorittamisen vaikutuksesta luottotietorekisteriin tehtäviin merkintöihin. Tietojen ilmoittaminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos kysymys on yrityskytentätietojen tallettamisesta.

Sen, joka hankkii rekisteröidyn henkilöluottotietoja käytettäväksi luottoa myönnettäessä tai 19 §:n 2 momentin 4—6 kohdassa säädettyyn tarkoitukseen, on huolehdittava siitä,

että rekisteröity voi saada ennakolta tiedon henkilöluottotietojensa käytöstä ja siitä, mistä rekisteristä luottotiedot hankitaan. Jos luottohakemus on hylätty luottotietorekisteristä saatujen henkilöluottotietojen perusteella, luottotietorekisteristä tietoja hankkineen on lisäksi välittömästi päätöksen jälkeen ilmoitettava rekisteröidylle tällaisesta luottotiedon käytöstä ja siitä, mistä luottotietorekisteristä tiedot ovat peräisin. Yrityskytentätiedoista tai yrityksen vastuuhenkilöä koskevien tietojen hankkimisesta yrityksen sitoumuksenhoitokyvyn arvioimiseksi ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

kauppakaaren 10 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään kauppakaaren 10 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 687/1988 ja 127/2004, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

10 luku

Pantista

2 §

Panttia myytäessä on otettava huomioon myös pantin omistajan etu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Laki

rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain (1189/2000) 1 § ja 2 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 § osaksi laeissa 31/2005 ja 1167/2009 ja 2 §:n 2 momentti laissa 789/2009, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään:

1) ulkomaisen viranomaisen ja järjestön oikeudesta panna Suomessa vireille kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltokanteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/22/EY, jäljempänä *kieltokannedirektiivi*, tarkoitettu kieltokanne, jos Suomesta peräisin oleva toiminta on vastoin 2 momentissa mainittuja direktiivejä tai direktiivien artikloja sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettavaksi tulevassa laissa;

2) suomalaisen viranomaisen ja yhdistyksen oikeudesta panna vireille kieltokanne toisessa

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jäljempänä *ETA-valtio*, jos tästä valtiosta peräisin oleva toiminta on vastoin 2 momentissa mainittuja direktiivejä tai direktiivien artikloja sellaisina kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön sovellettavaksi tulevassa laissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja direktiivejä ja direktiivien artikloja ovat:

1) sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä

koskeva direktiivi) annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY;

2) muulla kuin elinkeinonharjoittajan toimintiloissa neuvoteltuja sopimuksia koskevasta kuluttajansuojasta annettu neuvoston direktiivi 85/577/EY;

3) kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY;

4) televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/EY 19—26 artikla sellaisina kuin ne ovat direktiivissä 2007/65/EY;

5) matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista annettu neuvoston direktiivi 90/314/EY;

6) ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/83/EY 86—100 artikla;

7) kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annettu neuvoston direktiivi 93/13/EY;

8) ostajien suojaamisesta kiinteistöjen osakäytön oikeuden ostosopimuksen tiettyihin osiin nähden annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/47/EY;

9) kuluttajansuojasta etäsopimuksissa annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/7/EY;

10) kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/44/EY;

11) tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista ("Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä") annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY;

12) kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/EY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY;

13) palveluista sisämarkkinoilla annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY.

2 §

Ulkomaisen viranomaisen ja järjestön vireillepano-oikeus Suomessa

Edellä 1 momentissa tarkoitettun vaatimuksen käsittelee markkinaoikeus. Vaatimuksen 1 §:n 2 momentin 4 kohdassa mainitun direktiivin 21 artiklan sekä momentin 6 kohdassa mainitun direktiivin vastaisen toiminnan kieltämisestä käsittelee kuitenkin Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus siten kuin lääkelaisa (395/1987) säädetään ja momentin 5 kohdassa mainitun direktiivin 7 artiklan vastaisen toiminnan kieltämisestä Kuluttajavirasto siten kuin valmismatkaliikkeistä annetussa laissa (939/2008) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 9 päivänä kesäkuuta 2010